

PLA DE MESURES ANTIFRAU MANCOMUNITAT INTERMUNICIPAL DEL CARDENER

Índex

1. Preàmbul	3
2. Objecte i àmbit d'aplicació	4
3. Definicions	4
4. Comissió Antifrau	7
4.1. Composició	7
4.2. Funcions de la Comissió Antifrau	7
4.3. Règim de Reunions	8
5. Avaluació de riscos	8
6. Estructura del pla de mesures antifrau	12
7. Mesures de prevenció	12
7.1. Declaració política	12
7.2. Codi de conducta	12
7.3. Declaració d'absència de conflicte d'interessos	13
7.4. Pla de formació per a tota l'organització	13
8. Mesures de detecció	15
8.1. Verificació de la DACI amb informació provinent d'altres fonts	15
8.2. Banderes vermelles	15
8.3. Bústia de denúncies	15
9. Mesures de correcció i persecució	16
9.1. Procediment per abordar conflictes d'interessos	16
9.2. Correcció	17
9.3. Persecució	17
ANNEX I: Resultat de l'avaluació de risc	18
ANNEX II: Declaració d'absència de conflicte d'interessos	28
ANNEX III: Declaració institucional sobre lluita contra el frau	30
ANNEX IV: Codi de conducta dels empleats públics	31
ANNEX V: Banderes vermelles en la lluita contra el frau	36

Pla de mesures antifrau de la Mancomunitat Intermunicipal del Cardener

1. Preàmbul

El Consell Europeu va aprovar el 21 de juny de 2020 la creació del programa NextGenerationEU, el major instrument d'estímul econòmic mai finançat per la Unió Europea, en resposta a la crisi sense precedents causada pel coronavirus.

El Mecanisme per a la Recuperació i la Resiliència (MRR), establert a través del Reglament (UE) 2021/241 del Parlament Europeu i del Consell, de 12 de febrer de 2021, constitueix el nucli del Fons de Recuperació, la seva finalitat és recolzar la inversió i les reformes en els Estats Membres per aconseguir una recuperació sostenible i resilient, al mateix temps que es promouen les prioritats ecològiques i digitals de la UE.

El MRR té quatre objectius principals: promoure la cohesió econòmica, social i territorial de la UE, enfortir la resiliència i la capacitat d'ajust dels Estats Membres, mitigar les repercussions socials i econòmiques de la crisi de la COVID-19 i recolzar les transicions ecològica i digital. Tots ells van dirigits a restaurar el potencial de creixement de les economies de la UE, fomentar la creació d'ocupació després de la crisi i promoure el creixement sostenible.

Per aconseguir aquests objectius, cada Estat Membre ha de dissenyar un Pla Nacional de Recuperació i Resiliència que inclogui les reformes i els projectes d'inversió necessaris per aconseguir aquests objectius.

El Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència espanyol (d'ara endavant PRTR) té quatre eixos transversals que es vertebraven en 10 polítiques palanca, dins de les quals es recullen trenta components, que permeten articular els programes coherents d'inversions i reformes del Pla:

- La transició ecològica
- La transformació digital
- La cohesió social i territorial
- La igualtat de gènere

Per fer efectives les iniciatives plantejades en el PRTR, les Administracions Públiques han d'adaptar els **procediments de gestió i el model de control**. Algunes mesures d'agilitació es van establir mitjançant el Reial decret llei 36/2020, de 30 de desembre, pel qual s'aproven mesures urgents per a la modernització de l'Administració Pública i per a l'execució del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència.

A més, és necessària la configuració i el desenvolupament d'un **Sistema de Gestió** que faciliti la tramitació eficaç de les sol·licituds de desemborsament als Serveis de la Comissió Europea. Per a això s'ha aprovat l'Ordre HFP/1030/2021, de 29 de setembre, per la qual es configura el sistema de gestió del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència.

Entre les seves previsions destaca l'obligació que imposa i desenvolupa l'article 6 de què, amb la finalitat d'acomplir les obligacions que l'article 22 del Reglament (UE) 2021/241, de 12 de febrer, del Parlament Europeu i del Consell, pel qual s'estableix el Mecanisme de Recuperació i Resiliència imposa a Espanya en relació amb la protecció dels interessos financers de la Unió com a beneficiari dels fons del MRR, **tota entitat, decisora o executora, que participi en l'execució de les mesures del PRTR haurà de disposar d'un «Pla de mesures antifrau»** que li permeti garantir i declarar que, en el seu respectiu àmbit d'actuació, els fons corresponents s'han utilitzat de conformitat amb les normes aplicables, en particular, pel que fa a la prevenció, detecció i correcció del frau, la corrupció i els conflictes d'interessos.

A aquests efectes, i com a entitat executora, aquesta Entitat Local aprova el Pla de Mesures Antifrau el contingut de les quals figura a continuació.

2. Objecte i àmbit d'aplicació

El present Pla Antifrau té com a objectiu establir els principis i les normes que seran d'aplicació i observança en matèria antifrau, anticorrupció i a fi d'evitar els conflictes d'interessos en relació amb els fons provinents del Mecanisme per a la Recuperació i la Resiliència (MRR).

Per a això, es promourà una cultura que exerceixi un efecte dissuasiu per a qualsevol tipus d'activitat fraudulenta, fent possible la seva prevenció i la detecció, i desenvolupant uns procediments que facilitin la recerca del frau i dels delictes relacionats amb aquest, que permetin garantir que tals casos s'aborden de forma adequada i al moment precís.

Aquest pla s'estructura entorn dels quatre elements clau del denominat cicle antifrau: prevenció, detecció, correcció i persecució i serà d'aplicació a tots els òrgans i a tot el personal que intervinguin en la gestió de fons provinents del MRR.

3. Definicions

Són d'aplicació al present Pla Antifrau les següents definicions contingudes en la Directiva (UE) 2017/1371, sobre la lluita contra el frau que afecta els interessos financers de la Unió (Directiva PIF), i en el Reglament (UE, Euratom) 2018/1046 del Parlament Europeu i del Consell, de 18 de juliol de 2018, sobre les normes financeres aplicables al pressupost general de la Unió (Reglament Financer de la UE):

FRAU:

- a) En matèria de despeses no relacionades amb els contractes públics, qualsevol acció o l'omissió relativa a:
 - L'ús o la presentació de declaracions o documents falsos, inexactes o incomplets, que tingui per efecte la malversació o la retenció infundada de fons o actius del pressupost de la Unió o de pressupostos administrats per la Unió, o en el seu nom.

- L'incompliment d'una obligació expressa de comunicar una informació, que tingui aquest efecte, o
 - L'ús indegut d'aquests fons o actius per a finalitats diferents dels quals van motivar la seva concessió inicial.
- b) En matèria de despeses relacionades amb els contractes públics, almenys quan es cometin amb ànim de lucre il·legítim per a l'autor o una altra persona, qualsevol acció o l'omissió relativa a:
- L'ús o la presentació de declaracions o documents falsos, inexactes o incomplets, que tingui per efecte la malversació o la retenció infundada de fons o actius del pressupost de la Unió o de pressupostos administrats per la Unió, o en el seu nom.
 - L'incompliment d'una obligació expressa de comunicar una informació, que tingui aquest efecte.
 - L'ús indegut d'aquests fons o actius per a finalitats diferents dels quals van motivar la seva concessió inicial i que perjudiqui els interessos financers de la Unió.
- c) En matèria d'ingressos diferents dels procedents dels recursos propis de l'IVA, qualsevol acció o l'omissió relativa a:
- L'ús o la presentació de declaracions o documents falsos, inexactes o incomplets, que tingui per efecte la disminució il·legal dels recursos del pressupost de la Unió o dels pressupostos administrats per la Unió, o en el seu nom.
 - L'incompliment d'una obligació expressa de comunicar una informació, que tingui aquest efecte.
 - L'ús indegut d'un benefici obtingut legalment, amb aquest efecte.
- d) En matèria d'ingressos procedents dels recursos propis de l'IVA, qualsevol acció o l'omissió comesa en una trama fraudulenta transfronterera en relació amb:
- L'ús o la presentació de declaracions o documents relatius a l'IVA falsos, inexactes o incomplets, que tingui per efecte la disminució dels recursos del pressupost de la Unió.
 - L'incompliment d'una obligació expressa de comunicar una informació relativa a l'IVA, que tingui aquest efecte.
 - La presentació de declaracions de l'IVA correctes amb la finalitat de dissimular de forma fraudulenta l'incompliment de pagament o la creació il·lícita d'un dret a la devolució de l'IVA.

CORRUPCIÓ ACTIVA: L'acció de tota persona que prometi, ofereixi o concedeixi, directament o a través d'un intermediari, un avantatge de qualsevol tipus a un funcionari, per

a ell o per a un tercer, a fi que actuï, o s'abstingui d'actuar, d'acord amb el seu deure o en l'exercici de les seves funcions, de manera que perjudiqui o pugui perjudicar els interessos financers de la Unió.

CORRUPCIÓ PASSIVA: L'acció d'un funcionari que, directament o a través d'un intermediari, demani o rebi avantatges de qualsevol tipus, per a ell o per a tercers, o accepti la promesa d'un avantatge, a fi que actuï, o s'abstingui d'actuar, d'acord amb el seu deure o en l'exercici de les seves funcions, de manera que perjudiqui o pugui perjudicar els interessos financers de la Unió.

CONFLICTE D'INTERESSOS: Existirà conflicte d'interessos quan l'exercici imparcial i objectiu de les funcions es vegi compromès per raons familiars, afectives, d'afinitat política o nacional, d'interès econòmic o per qualsevol altre motiu directe o indirecte d'interès personal.

Atenent la situació que motivaria el conflicte d'interessos, pot distingir-se entre:

Conflicte d'interessos aparent: Es produeix quan els interessos privats d'un empleat públic o beneficiari són susceptibles de comprometre l'exercici objectiu de les seves funcions o obligacions, però finalment no es troba un vincle identificable i individual amb aspectes concrets de la conducta, el comportament o les relacions de la persona (o una repercussió en aquests aspectes).

Conflicte d'interessos potencial: Sorgeix quan un empleat públic o el beneficiari té interessos privats de tal naturalesa, que podrien ser susceptibles d'ocasionar un conflicte d'interessos en el cas de què haguessin d'assumir en un futur determinades responsabilitats oficials.

Conflicte d'interessos real: Implica un conflicte entre el deure públic i els interessos privats d'un empleat públic o en el qual l'empleat públic té interessos personals que poden influir de manera indeguda en l'acompliment dels seus deures i responsabilitats oficials. En el cas d'un beneficiari implicaria un conflicte entre les obligacions concretes en sol·licitar l'ajuda dels fons i els seus interessos privats que poden influir de manera indeguda en l'acompliment de les citades obligacions.

Possibles actors implicats en el Conflicte d'interessos:

- Els empleats públics que realitzen tasques de gestió, control i pagament i altres agents en els quals s'han delegat alguna/s d'aquesta/s funció/ns.
- Aquells beneficiaris privats, socis, contractistes i subcontractistes, les actuacions dels quals siguin finançades amb fons, que puguin actuar en favor dels seus propis interessos, però en contra dels interessos financers de la UE, en el marc d'un conflicte d'interessos.

4. Comissió Antifrau

4.1. Composició

Per assegurar una correcta aplicació de les mesures antifrau en aquest Mancomunitat, s'ha designat una Comissió Antifrau, integrat per personal propi amb especial capacitat i pertanyent als següents serveis i/o dependències municipals:

Presidència:

Jordi Solernou Vilalta, President

Secretaria-Interventora:

Encarnación Ferrando Bladé

Cap de servei accidental:

Anna Comallonga Viladrosa

Serveis Generals:

Sílvia Plana Funoll, Administrativa

La designació d'aquestes persones es va realitzar mitjançant Provisió de Presidència en data 31/10/2023.

4.2. Funcions de la Comissió Antifrau

A la Comissió Antifrau se li assignen les següents funcions:

1. Avaluació periòdica del risc de frau, assegurant-se de què existeixi un control intern eficaç que permeti prevenir i detectar els possibles fraus.
2. Definir la Política Antifrau i el disseny de mesures necessàries que permetin prevenir, detectar, corregir i perseguir els intents de frau.
3. Conscienciar i formar a la resta de personal municipal.
4. Obrir un expedient informatiu davant qualsevol sospita de frau, sol·licitant quanta informació s'entengui pertinent a les unitats involucrades en aquesta, per a la seva oportuna anàlisi.
5. Resoldre els expedients informatius incoats, ordenant el seu possible arxiu, en el cas de què les sospites resultin infundades, o l'adopció de mesures correctores oportunes si arribés a la conclusió de què el frau realment s'ha produït.
6. Informar a la Presidència i Secretaria General de la Corporació de les conclusions aconseguides en els expedients incoats i, en el seu cas, de les mesures correctores aplicades.

7. Subministrar la informació necessària a les entitats o organismes encarregats de vetllar per la recuperació dels imports indegudament rebuts per part dels beneficiaris, o incoar les consegüents sancions en matèria administrativa i/o penal.
8. Portar un registre dels mostrejos realitzats, de les incidències detectades i dels expedients informatius incoats i resolts.
9. Elaborar una Memòria Anual comprensiva de les activitats realitzades pel Comitè Antifrau en l'àmbit de la seva competència.

4.3. Règim de Reunions

Amb caràcter ordinari la Comissió Antifrau haurà de reunir-se, almenys, una vegada a l'any per conèixer dels assumptes que li són propis.

A més d'aquestes reunions de caràcter ordinari, podrà reunir-se en qualsevol moment amb caràcter extraordinari, quan algun dels seus membres així ho sol·liciti a la persona encarregada de realitzar la Convocatòria.

La Convocatòria a aquesta haurà de ser realitzada amb una antelació de 48 hores i aquesta haurà d'anar acompanyada d'un ordre del Dia dels assumptes a tractar.

La convocatòria a aquesta serà realitzada per part de la secretària de la Comissió Antifrau.

De cadascuna d'aquestes reunions s'eleva l'oportú Acta que haurà de ser llegida i aprovada per tots els membres del Comitè en la reunió següent a la celebració d'aquesta.

5. Avaluació de riscos

Per poder dissenyar mesures antifrau proporcionades i eficaces, cal que la Mancomunitat abordi la prèvia autoavaluació referent al seu risc de sofrir actuacions fraudulentas.

Al Pla de mesures antifrau ja es recullen aspectes conceptuals i normatius sobre la transcendència de que s'adopti un enfocament proactiu d'avaluació de riscos amb la finalitat de mitigar la irrupció puntual o sistèmica d'irregularitats administratives, frau, corrupció i conflictes d'interessos a la gestió dels fons europeus, a fi de garantir el principi de bona gestió financera i el de protecció dels interessos financers de la Unió Europea, que són la premissa per la qual aquesta Mancomunitat ha aprovat aquest pla.

El Pla de mesures antifrau és un instrument viu, i això es materialitza particularment en l'àmbit de l'avaluació de riscos, atès que conforme la Mancomunitat vagi assumint, com a entitat beneficiària o receptora, l'execució d'àmbits puntuals o actuacions vinculades amb la gestió de fons europeus en el marc de projectes, subprojectes o línies d'acció, s'advertirà amb tota probabilitat que els àmbits o les actuacions definides com a riscos s'han d'ampliar, modificar o adaptar.

Per tant, el Mapa d'avaluació de riscos que s'aporta és provisional i està subjecte a canvis i revisions. Aquest Mapa presta més atenció a l'àmbit de la contractació pública, sens perjudici que es pugui ampliar també a l'àrea de subvencions i d'organització, gestió economicofinancera i gestió de personal.

Sota les premisses indicades, l'avaluació inicial de riscos es duu a terme a través de la identificació de l'àmbit de risc, la probabilitat que aquest risc es produeixi i l'impacte o la gravetat que pugui generar, concretant així el risc brut, de tal manera que un cop determinat aquest s'adoptin mesures per evitar o mitigar-ne la concreció, tot i partint del plantejament que el risc zero no existeix. però sí que es poden implantar mesures preventives, de detecció i correcció que pal·liïn aquests efectes.

En la matriu d'avaluació de risc ens trobem amb els següents conceptes:

- **Risc:** Contratemps o esdeveniment advers junt amb les seves conseqüències negatives associades.
- **Risc brut:** Nivell de risc de cadascun dels riscos predefinits en l'eina i dels indicadors de risc associats a ells, calculat a partir de l'impacte i de la probabilitat definits inicialment sense tenir en compte l'efecte dels controls existents o previstos en el futur
- **Risc net:** Nivell de risc de cadascun dels riscos predefinits en l'eina i dels indicadors de risc associats a ells, calculat a partir de l'impacte i de la probabilitat de cada risc una vegada valorada l'existència i l'eficàcia dels controls implementats a l'entitat per a cadascun dels indicadors.
- **Risc objectiu:** Nivell de risc de cadascun dels riscos predefinits en l'eina i dels indicadors associats a ells, calculat tenint en compte l'efecte dels controls previstos per l'entitat per reduir el risc net.
- **Impacte del risc:** Impacte o cost (tant econòmic com de reputació, operatiu o en altres termes) que tindria per a l'organització el fet que el risc arribés a materialitzar-se. S'ha de valorar segons:

1	Impacte limitat	El cost per a l'organització que el risc es materialitzi seria limitat o baix, tant des d'un punt de vista econòmic com reputacional o operatiu.
2	Impacte mig	El cost per a l'organització que el risc es materialitzi seria mig, ja que la característica del risc no és especialment significativa, tant des d'un punt de vista econòmic, com reputacional o operatiu.
3	Impacte significatiu	El cost per l'organització que el risc es materialitzi seria significatiu, ja que la característica del risc és especialment rellevant o perquè hi ha diferents beneficiaris involucrats, tant des d'un punt de vista econòmic com reputacional o operatiu.
4	Impacte greu	El cost per l'organització que el risc es materialitzi seria greu, tant des d'un punt de vista econòmic com reputacional.

Probabilitat del risc: probabilitat que el risc es materialitzi. S'ha de valorar de 1 a 4 segons:

1	<i>Passarà en molts pocs casos</i>
2	<i>Pot passar alguna vegada</i>
3	<i>És probable que passi</i>
4	<i>Passarà amb freqüència</i>

L'eina d'avaluació té un caràcter "semàfor", classificant cada risc (brut, net o objectiu) en acceptable (verd), significatiu (groc) o greu (vermell) en base a la valoració de l'impacte i de la probabilitat del risc per a cada indicador (segons la següent taula):

Matriu de riscos:

IMPACTE	Impacte greu	4				
	Impacte significatiu	3				
	Impacte mig	2				
	Impacte limitat	1				
			1	2	3	4
			Passarà en molts pocs casos	Pot passar alguna vegada	És probable que passi	Passarà amb freqüència
PROBABILITAT						

En base a l'impacte i la probabilitat assignats, podrem calcular la Classificació del risc:

	Acceptable	Puntuació de 1,00 a 3,00
	Significatiu	Puntuació de 3,01 a 6,00
	Greu	Puntuació de 6,01 a 16,00

Els passos fonamental per l'ús de l'eina son:

1. Valoració inicial del risc brut: estimació quantitativa del risc que es produeixi un tipus de frau, corrupció, conflicte d'interessos o doble finançament determinat, basat en la valoració de la seva probabilitat i impacte (risc brut) d'acord amb les taules abans comentades.

Amb aquesta valoració, s'obtindrà la classificació del risc brut, d'acord amb la taula Classificació del risc abans comentada.

2. Avaluació de la eficàcia dels controls existents: la valoració de l'eficàcia dels controls que tenen actualment l'entitat en marxa per posar solució al risc brut.
3. Re-avaluació del risc tenint en compte l'efecte dels controls existents i la seva eficàcia (Risc net): la valoració del risc net després de tenir en compte l'efectivitat i l'efecte dels controls que poden estar en marxa (és a dir, la situació tal i com està en el moment de l'avaluació).

Amb aquesta valoració, s'obtindrà la classificació del risc net, d'acord amb la taula Classificació del risc abans comentada.

4. Establiment de controls addicionals per mitigar el risc: la valoració de l'efecte sobre el risc net que poden tenir els controls atenuants que es plantegin establir.
5. Risc objectiu: valoració del risc objectiu, és a dir, del nivell de risc que es consideri admissible després de la posada en marxa de controls efectius.

Amb aquesta valoració, s'obtindrà la classificació del risc objectiu, d'acord amb la taula Classificació del risc abans comentada.

Els riscos que s'exposen procedeixen, pel que respecta a la contractació, de la matriu de riscos del Fons Social Europeu que s'ha adaptat i simplificat per a les entitats locals de mida petita.

D'altra banda, la informació d'aquest document referent al Mapa de riscos i matriu d'avaluació es basa en la documentació publicada pel Ministerio de Hacienda y Función Pública en els següents documents:

- [A.Guía Medidas Antifraude ejecución PRTR](#)
- [Anexo I. Guía Medidas Antifraude MATRIZ PMA PRTR SNCA](#)
- [Anexo II. Guía Medidas Antifraude Listado BR y controles](#)
- [Anexo III. Guía Medidas Antifraude EPPO CRIME REPORT ES](#)

Finalment fer esment que de moment, la Comissió Europea no ha elaborat cap matriu de riscos per als fons europeus vinculats al Mecanisme de Recuperació i Resiliència.

El Comitè Antifrau ha estat l'encarregat de realitzar l'exercici d'avaluació inicial del risc de frau, així com de repetir-ho amb una freqüència que en principi s'estableix amb caràcter anual. si bé podrà exigir-se amb periodicitat inferior davant circumstàncies que així ho aconsellin com poden ser els canvis normatius o organitzatius, l'aparició de circumstàncies noves o la detecció de punts febles davant el frau.

En data 28/12/23 es va mantenir la primera reunió de la Comissió Antifrau on es va realitzar l'anàlisi del risc de frau existent a la Mancomunitat.

Els resultats d'aquesta autoavaluació es recullen en l'**Annex I** del present Pla.

6. Estructura del pla de mesures antifrau

La Mancomunitat Intermunicipal del Cardener, una vegada realitzada l'autoavaluació del risc de frau, articula una sèrie de mesures i procediments estructurats entorn dels quatre elements clau del cicle de lluita contra el frau: prevenció, detecció, correcció i persecució.

7. Mesures de prevenció

7.1. Declaració política

Es considera necessari manifestar i difondre al màxim la postura antifrau de l'entitat, per a això, la Mancomunitat Intermunicipal del Cardener subscriu una **declaració institucional antifrau** basada els valors d'integritat, objectivitat, rendició de comptes i honradesa.

El contingut de la declaració institucional s'inclou en l'**Annex III**.

Aquesta declaració institucional es publicarà a la pàgina web de la Mancomunitat pel seu general coneixement.

7.2. Codi de conducta

La Mancomunitat Intermunicipal del Cardener subscriu un codi de conducta i principis ètics que hauran de complir tots els empleats públics. Aquest codi estableix el comportament esperat davant possibles circumstàncies que poguessin donar lloc a frau i els seus principis es basen en els següents compromisos de conducta:

- Compliment rigorós de la legislació aplicable.
- Ús adequat dels recursos Públics
- Integritat, professionalitat i honradesa en la gestió.
- Transparència i bon ús de la informació.
- Tracte imparcial i no discriminatori a beneficiaris
- Salvaguarda de la reputació de la Mancomunitat en la gestió de Fons.

El codi de conducta dels empleats públics s'inclou en l'**Annex IV**.

Aquest codi ètic es publicarà a la pàgina web de la Mancomunitat pel seu general coneixement.

7.3. Declaració d'absència de conflicte d'interessos

S'estableix l'obligació d'emplenar una declaració d'absència de conflicte d'interessos (DACI) per a tots els intervinents en els procediments de contractació i de concessió de subvencions finançats amb càrrec al MRR.

En cas d'òrgans col·legiats, aquesta declaració pot realitzar-se a l'inici de la corresponent reunió per tots els intervinents en aquesta i reflectint-se en l'Acta.

Igualment, s'estableix l'obligatorietat d'emplenament de la DACI com a requisit a aportar per el/els beneficiari/s que, dins dels requisits de concessió de l'ajuda, hagin de dur a terme activitats que presentin un conflicte d'interessos potencial.

En emplenar la DACI s'haurà d'observar l'estricta aplicació de l'article 53 del Reial decret Legislatiu 5/2015, de 30 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de l'Estatut Bàsic de l'Empleat públic relatiu als principis ètics, l'article 23 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de Règim Jurídic del Sector Públic, relatiu a l'abstenció i la Llei 19/2013, de 9 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern.

El model de DACI s'inclou en l'**Annex II**.

7.4. Pla de formació per a tota l'organització

La Mancomunitat es compromet a organitzar cursos i xerrades formatives sobre diferents temàtiques en relació amb el frau i la corrupció amb la finalitat de capacitar al personal amb uns aprenentatges que ajudin a detectar i prevenir el comportament poc ètic de l'ús dels fons públics i, per tant, el potencial frau.

1. Desenvolupament d'una cultura ètica, basada alguns aspectes com poden ser:
 - i. El foment de valors com la integritat, objectivitat, rendició de comptes i honradesa.
 - ii. L'establiment d'un codi de conducta davant el frau que pugui incloure aspectes com: el conflicte d'interès, obsequis, confidencialitat, lleres de denúncia (bústia de denúncies i/o enllaç al canal de denúncies del SNCA), etc.
2. Formació i conscienciació. Les accions formatives, que han de dirigir-se a tots els nivells jeràrquics, inclourien reunions, seminaris, grups de treball, etc. que fomentin l'adquisició i la transferència de coneixements. Se centren en la identificació i avaluació de riscos, establiment de controls específics, actuació en cas de detecció de frau, casos pràctics de referència, etc.
3. Implicació de les autoritats de l'organització, que deuran:
 - i. Manifestar un compromís ferm contra el frau i comunicat amb claredat, que impliqui una tolerància zero davant el frau.
 - ii. Desenvolupar plantejament proactiu, estructurat, específic i eficaç en la presa de decisions per gestionar risc de frau.
 - iii. Elaborar un pla d'actuacions contra el frau que transmeti dins i fora de l'organització la seva postura oficial pel que fa al frau i la corrupció.

4. Repartiment clar i segregat de funcions i responsabilitats en les actuacions de gestió, control i pagament, evidenciant-se aquesta separació de forma clara.
5. Mecanismes adequats d'avaluació del risc per a totes les mesures gestionades, deixant evidència d'aquest, a la recerca de les parts del procés més susceptibles de sofrir frau, i controlar-les especialment, sobre la següent base:
 - i. Identificació de mesures que són més susceptibles del frau, com poden ser aquelles amb alta intensitat, alt pressupost, molts requisits a justificar pel sol·licitant, controls complexos, etc.
 - ii. Identificació de possibles conflictes d'interessos.
 - iii. Resultats de treballs previs d'auditories internes.
 - iv. Resultats d'auditories de la Comissió Europea o del Tribunal de Comptes Europeu, en el seu cas.
 - v. Casos de frau detectats amb anterioritat.
6. Sistema de control intern eficaç, adequadament dissenyat i gestionat, amb controls que se centrin a pal·liar amb eficàcia els riscos que s'identifiquin.
7. Anàlisi de dades. Dins dels límits relatius a la protecció de dades, encreuament de dades amb altres organismes públics o privats del sector que permetin detectar possibles situacions d'alt risc fins i tot abans de la concessió dels fons.

En relació a les **mesures per a la prevenció del conflicte d'interessos**, l'Ordre HPF/1030/2021 contempla les següents:

1. Comunicació i informació al personal de l'entitat sobre les diferents modalitats de conflicte d'interès i de les formes d'evitar-ho.
2. Emplenament d'una declaració d'absència de conflicte d'interessos (DACI) als intervinents en els procediments, en tot cas el responsable de l'òrgan de contractació/concessió de subvenció, el personal que redacti els documents de licitació/basis i/o convocatòries, els experts que avaluin les sol·licituds/ofereixes/propostes, els membres dels comitès d'avaluació de sol·licituds/ofereixes/propostes i altres òrgans col·legiats del procediment.

En cas d'òrgans col·legiats, aquesta declaració pot realitzar-se a l'inici de la corresponent reunió per tots els intervinents en aquesta i reflectint-se en l'Acta.

Igualment, establiment emplenament de la DACI com a requisit a aportar per el/els beneficiaris que, dins dels requisits de concessió de l'ajuda, hagin de dur a terme activitats que presentin un conflicte d'interessos potencial.

3. Comprovació d'informació a través de bases de dades dels registres mercantils, bases de dades d'organismes nacionals i de la UE, expedients dels empleats (tenint en compte les normes de protecció de dades) o a través de la utilització d'eines de prospecció de dades («data mining») o de puntuació de riscos (ARACHNE).

4. Aplicació estricta de la normativa interna (normativa estatal, autonòmica o local) corresponent, en particular, l'article 53 del Reial decret Legislatiu 5/2015, de 30 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de l'Estatut Bàsic de l'Empleat públic relatiu als Principis ètics, l'article 23 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de Règim Jurídic del Sector Públic, relatiu a l'Abstenció i la Llei 19/2013, de 9 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern.

8. Mesures de detecció

8.1. Verificació de la DACI amb informació provinent d'altres fonts

La declaració d'absència de conflicte d'interessos ha de ser verificada. Els mecanismes de verificació hauran de centrar-se en la informació continguda en el DACI, que haurà d'examinar-se a la llum d'un altre tipus d'informació:

Informació externa (per exemple, informació sobre un potencial conflicte d'interessos proporcionada per persones alienes a l'organització que no tenen relació amb la situació que ha generat el conflicte d'interessos),

- Comprovacions realitzades sobre determinades situacions amb un alt risc de conflicte d'interessos, basades en l'anàlisi de riscos intern o banderes vermelles.
- Controls aleatoris.

La comprovació de la informació podrà realitzar-se a través de les bases de dades de registres mercantils, la Base Nacional de Dades de Subvencions, expedients dels empleats (tenint en compte les normes de protecció de dades) o a través d'eines de prospecció de dades o de puntuació de riscos (ARACHNE¹).

8.2. Banderes vermelles

És necessari assegurar que els procediments de control focalitzin l'atenció sobre els punts principals de risc de frau i en les seves possibles fites o marcadors. La simple existència d'aquest control serveix com a element dissuasiu a la perpetració de fraus.

En aquesta línia de cerca d'indicis de frau, la Comissió Europea ha elaborat un catàleg de signes o marcadors de risc, denominats "banderes vermelles". Aquest catàleg serà utilitzat a la Mancomunitat, recollint-se en l'**Annex V** les més utilitzades. Es tracta d'indicadors d'avís de què pugués estar succeint una activitat fraudulenta.

8.3. Bústia de denúncies

Les denúncies poden vehicular-se a través del següent canal extern:

¹ Arachne és una eina informàtica integrada que ha desenvolupat la Comissió Europea i que està destinada a l'extracció i a l'enriquiment de dades. La seva funció consisteix a ajudar a les autoritats de gestió en els controls administratius i de gestió que duen a terme en l'àmbit dels Fons Estructurals.

- Oficina Antifrau de Catalunya.
<https://antifrau.cat/es/investigacion/denuncia.html>

A través d'aquest canal de denúncia obert, qualsevol persona podrà notificar les sospites de frau i les presumptes irregularitats que, a aquest respecte, pugui haver detectat, i se li informará de què:

1. La denúncia serà tinguda en compte i els seran comunicats els resultats de les gestions realitzades.
2. Es respectarà la confidencialitat i la protecció de dades personals.
3. No patiran cap represàlia, ni seran sancionats en el cas de què es tracti de funcionaris públics.

9. Mesures de correcció i persecució

9.1. Procediment per abordar conflictes d'interessos

En cas de sospites fundades de l'existència d'un conflicte d'interessos, es comunicaran al superior jeràrquic de l'implicat que procedirà a dur a terme els controls i les recerques necessaris.

Si els controls no corroboren la informació, es procedirà a tancar el cas. Si els resultats dels controls confirmen la informació inicial, i el conflicte d'interessos és de tipus administratiu, el superior jeràrquic podrà:

- Adoptar les sancions disciplinàries i les mesures administratives que procedeixin contra el funcionari implicat. en particular s'apliqués de manera estricta l'article 24 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de Règim Jurídic del Sector Públic, relatiu a la recusació.
- Cancel·lar el contracte/acte afectat pel conflicte d'interessos i repetir la part del procediment en qüestió.
- Fer públic el succeït per garantir la transparència de les decisions i, com a element dissuasiu, per impedir que tornin a produir-se situacions similars, d'acord amb la Llei 19/2013, de 9 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern.

En cas que el conflicte d'interessos sigui de naturalesa penal, el superior jeràrquic haurà de, a més d'adoptar les mesures anteriors, comunicar els fets al Ministeri fiscal a fi que aquest adopti les mesures pertinents.

9.2. Correcció

Davant qualsevol sospita de frau correspondrà actuar a la Comissió Antifrau a fi de recaptar tota la informació necessària que permeti determinar si efectivament aquesta s'ha produït. L'aparició de varis dels indicadors denominats "banderes vermelles" serà un dels principals criteris per determinar l'existència de frau.

La detecció de possible frau, o la seva sospita fundada, comportarà la immediata suspensió del procediment, la notificació de tal circumstància en el més breu termini possible a les autoritats interessades i als organismes implicats en la realització de les actuacions i la revisió de tots aquells projectes que hagin pogut estar exposats al mateix.

En el cas de què es detectin irregularitats sistèmiques, s'adoptaran les següents mesures:

- Revisar la totalitat dels expedients inclosos en aquesta operació i/o de naturalesa econòmica anàloga.
- Retirar el finançament comunitari de tots aquells expedients en els quals s'identifiqui la incidència detectada.
- Comunicar a les unitats executores les mesures necessàries a adoptar per esmenar la feblesa detectada, de manera que les incidències oposades no tornin a repetir-se.
- Revisar els sistemes de control intern per establir els mecanismes oportuns que detectin les referides incidències en les fases inicials de verificació.

9.3. Persecució

Com més aviat millor, la Comissió Antifrau procedirà a:

- Comunicar els fets produïts i les mesures adoptades a l'entitat decidora (o a l'entitat executora que li hagi encomanat l'execució de les actuacions, en aquest cas serà aquesta la que els hi comunicarà a l'entitat decidora), qui comunicarà l'assumpte a l'Autoritat Responsable, la qual podrà sol·licitar la informació addicional que consideri oportuna de cara el seu seguiment i la comunicació a l'Autoritat de Control.
- Denunciar, si fos el cas, els fets punibles a les Autoritats Públiques competents (Servei Nacional de Coordinació Antifrau -SNCA-) i per a la seva valoració i eventual comunicació a l'Oficina Europea de Lluita contra el Fraude.
- Iniciar una informació reservada per depurar responsabilitats o incoar un expedient disciplinari.
- Denunciar els fets davant la fiscalia i els tribunals competents, en els casos oportuns.

ANNEX I: Resultat de l'avaluació de risc

Aquesta autoavaluació es configura en l'article 6 de l'Ordre HFP/1030/2021, de 29 de setembre, per la qual es configura el sistema de gestió del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència com una **actuació obligatòria** per a l'òrgan gestor.

L'Annex II.B.5 de l'Ordre HFP/1030/2021 inclou un qüestionari d'autoavaluació relatiu a l'estàndard mínim:

Pregunta	Grau de compliment			
	4	3	2	1
1. Es disposa d'un «Pla de mesures antifrau» que li permeti a l'entitat executora o a l'entitat decidora garantir i declarar que, en el seu respectiu àmbit d'actuació, els fons corresponents s'han utilitzat de conformitat amb les normes aplicables, en particular, pel que fa a la prevenció, detecció i correcció del frau, la corrupció i els conflictes d'interessos?				X
2. Es constata l'existència del corresponent «Pla de mesures antifrau» en tots els nivells d'execució?				X
Prevenió				
3. Disposa d'una declaració, al més alt nivell, on es compromet a lluitar contra el frau?				X
4. Es realitza una autoavaluació que identifiqui els riscos específics, el seu impacte i la probabilitat de què succeeixin i es revisa periòdicament?			X	
5. Es difon un codi ètic i s'informa sobre la política d'obsequis?			X	
6. S'imparteix formació que promogui l'Ètica Pública i que faciliti la detecció del frau?			X	
7. S'ha elaborat un procediment per tractar els conflictes d'interessos?			X	
8. S'emplena una declaració d'absència de conflicte d'interessos per tots els intervinents?				X
Detecció				
9. S'han definit indicadors de frau o senyals d'alerta (banderes vermelles) i s'han comunicat al personal en posició de detectar-los?				X
10. S'utilitzen eines de prospecció de dades o de puntuació de riscos?		X		
11. Existeix alguna llera perquè qualsevol interessat pugui presentar denúncies?	X			
12. Es disposa d'alguna Unitat encarregada d'examinar les denúncies i proposar mesures?	X			
Correcció				
13. S'avalua la incidència del frau i es qualifica com sistèmic o puntual?			X	
14. Es retiren els projectes o la part d'aquests afectats pel frau i finançats o a finançar pel MRR?			X	

Pregunta	Grau de compliment			
	4	3	2	1
Persecució				
15. Es comuniquen els fets produïts i les mesures adoptades a l'entitat executora, a l'entitat decisora o a l'Autoritat Responsable, segons sigui procedent?			X	
16. Es denuncien, en els casos oportuns, els fets punibles a les Autoritats Públiques nacionals o de la Unió Europea o davant la fiscalia i els tribunals competents?			X	
Subtotal punts.	8	3	16	5
Punts totals.	32,00			
Punts màxims.	64,00			
Punts relatius (punts totals/punts màxims).	0,50			

Nota: 4 equival al màxim compliment, 1 al mínim.

I. CONTRACTACIÓ PÚBLICA / VALORACIÓ DEL RISC OBJECTIU

Àmbit del risc: CONTRATACIÓ	Risc	Probabilitat	Impacte	Classificació del risc
		Passarà amb freqüència (4) És probable que passi (3) Pot passar alguna vegada (2) Passarà en molts pocs casos (1)	Greu (4) Significatiu (3) Mig (2) Limitat (1)	Greu (de 6,01 a 16,00) Significatiu (de 3,01 a 6,00) Acceptable (de 1,00 a 3,00)
CONTRACTES MENORS	Ús constant i reiterat dels contractes menors	3	2	
	Fraccionar objecte de contractes per acudir a la contractació menor	1	2	
	Adjudicacions directes sense demanar ofertes i sense valorar-les	1	2	
PLECS	Plecs que es redacten a favor d'un licitador	1	3	
	Plecs més restrictius que en procediments similars	1	3	

OFERTES	Una única oferta	2	1	
MANIPULACIÓ PRODECIMENT	Contracte fraccionat	1	3	
	Desert i es torna a convocar	1	2	
PRÀCTIQUES COL·LUSÒRIES	Acords entre licitadors	1	3	
	L'adjudicatari subcontracta a altres licitadors	2	1	
CONFLICTES D'INTERESSOS	Empleat que cerca informació sobre processos de licitació sense ser de la seva competència	1	2	
	Vinculacions familiars entre membre de l'òrgan de contractació i licitadors	1	3	
	Vinculacions empresarials prèvies entre membre de l'òrgan de contractació i licitadors	1	3	
	Reiteració d'adjudicacions en un mateix licitador	2	2	
	Acceptació continuada d'ofertes amb preus elevats	1	2	
	Els membres de l'òrgan de contractació no han subscrit DACI	4	1	
	Els membres dels òrgans de contractació i els càrrecs representatius no han subscrit les Declaracions d'activitats ni de béns	1	1	

CONFLICTE D'INTERESSOS	Indicis de que membre òrgan de contractació pogués estar rebent contraprestacions indegudes	1	3	
	Socialització entre empleat i proveïdor	1	2	
MANIPULACIÓ EN VALORACIÓ TÈCNICA I/O ECONÒMICA DE LES OFERTES	Els criteris d'adjudicació no estan suficientment detallats o no es recullen als plecs	1	3	
	Acceptació de baixa temerària sense haver-se justificat adequadament pel licitador	1	3	
	Absència de procediments de control	1	3	
	Indicis de canvi d'ofertes després de la seva recepció	1	3	
	Valoracions no suficientment motivades	1	3	
	Ofertes excloses per errors o raons dubtoses	1	3	
	Queixes dels licitadors	1	2	
IRREGULARITATS EN LA FORMALITZACIÓ DEL CONTRACTE	El contracte formalitzat altera els termes de l'adjudicació	1	3	
	Manca de coincidència entre adjudicatari i el signatari del contracte	1	3	
	Demores injustificades de la signatura del contracte	1	2	

	Inexistència de contracte o pressupost de l'encàrrec acceptat (en el cas de contractes menors)	1	2	
INCOMPLIMENT D'OBLIGACIONS O IRREGULARITATS EN LA PRESTACIÓ QUE BENEFICIEN L'ADJUDICATARI	Prestació en termes inferiors al que estipula el contracte	1	3	
	Manca de reciprocitat en les prestacions recollides en el contracte	1	3	
	Canvis en la prestació sense causa raonable justificada	1	3	
FALSETAT DOCUMENTAL	Documentació falsificada presentada pels licitadors en el procés de selecció d'ofertes	1	3	
	Manipulació de costos o facturació per incloure càrrecs incorrectes	1	3	
AUDITÒRIA CONTRACTES	La documentació que obra a l'expedient de contractació és insuficient i no es pot fer l'auditoria	1	3	

II.- RISCOS EN MATÈRIA DE SUBVENCIONS

Risc	Probabilitat	Impacte	Classificació del risc
	Passarà amb freqüència (4) És probable que passi (3) Pot passar alguna vegada (2) Passarà en molts pocs casos (1)	Greu (4) Significatiu (3) Mig (2) Limitat (1)	Greu (de 6,01 a 16,00) Significatiu (de 3,01 a 6,00) Acceptable (de 1,00 a 3,00)
LIMITACIÓ CONCURRENCIA			
S'incomplixen els principis d'objectivitat, igualtat i no-discriminació en la selecció de beneficiaris. No se segueix un criteri homogeni per a la selecció de beneficiaris	1	1	
Inobservança dels terminis establerts a les bases reguladores/convocatòria per a la presentació de sol·licituds.	1	1	
TRACTE DESCRIMINATORI			
S'incomplixen els principis d'objectivitat, igualtat i no discriminació en la selecció de beneficiaris. No segueix un criteri homogeni per a la selecció de beneficiaris.	1	1	
CONFLICTES D'INTERÈS			
S'ha influït de forma deliberada en l'avaluació i la selecció dels beneficiaris, afavorint-ne algun d'ells, donant tracte preferent o pressionant altres membres de la comissió	1	1	
DESVIACIÓ DE L'OBJECTE			
Inobservança de la finalitat establerta a la normativa reguladora de	1	1	

la subvenció per part del beneficiari o manca d'execució			
FALSEDAT DOCUMENTAL			
Es constata l'existència de documents o declaracions falses presentades pels sol·licitants	1	1	
S'ha manipulat el suport documental de justificació de despeses	1	1	
AUDITORIES			
L'entitat obvia la correcta documentació de l'operació que permetria garantir la pista de l'auditoria	1	1	
La convocatòria eludeix la manera com s'han de documentar les diferents despeses derivades de l'operació	1	1	

III.- RISCOS ORGANITZATIUS I DE GESTIÓ DE PERSONES EN L'EXECUCIÓ DE FONDS EUROPEUS

Risc	Probabilitat	Impacte	Classificació del risc
	Passarà amb freqüència (4) És probable que passi (3) Pot passar alguna vegada (2) Passarà en molts pocs casos (1)	Greu (4) Significatiu (3) Mig (2) Limitat (1)	Greu (de 6,01 a 16,00) Significatiu (de 3,01 a 6,00) Acceptable (de 1,00 a 3,00)
Manca Comissió Tècnica en la gestió de fons	1	1	
Absència de sistemes de concertació institucional en l'execució de fons europeus	1	1	
Externalitzar tasques de gestió de fons que tinguin relació directa o indirecta amb potestats públiques i amb funcions d'autoritat	1	2	
Disposar d'una organització obsoleta, només funcional i no adaptada a la gestió de fons europeus	2	2	
GESTIÓ ECONOMICA I FINANCERA			
No separar adequadament les tasques de gestió, control i pagament en l'execució dels fons (Amb les limitacions de la Secretaria-Intervenció, se n'haurà de deixar constància)	3	2	
Insuficiència de mitjans de gestió en l'àmbit econòmic financer	4	4	
RECURSOS HUMANS			
No fomentar la realització d'accions d'enfortiment	1	1	

professional o accions singulars (formació, RRHH, integritat) en matèria de contractació pública			
No fomentar la realització d'accions d'enfortiment professional o accions singulars (formació, RRHH, integritat) en matèria de gestió econòmica financera	1	1	
No incorporar les eines de prevenció, detecció i correcció de les irregularitats, el frau, la corrupció i els conflictes d'interessos en els sistemes de control intern si no és entitat executora	1	1	
En cas de ser entitat executora, no incorporar les eines de prevenció, detecció i correcció de les irregularitats, el frau, la corrupció i els conflictes d'interessos en els sistemes de control intern	1	1	
Abusar reiteradament de nomenaments interins i de personal contractat laboral temporal sense exigir competències professionals qualificades i estàndards d'integritat elevats	1	1	
Manca de personal tècnic en matèria de contractació pública o personal escassament format	1	1	

No obstant això, considerem que per realitzar una avaluació de riscos més completa, pot resultar d'utilitat la **Guia de la Comissió Europea per al període de programació 2014-2020, sobre "Avaluació del risc de frau i mesures antifrau eficaces i proporcionades" (EGESIF_14-0021-00 de 16/06/2014)**, en particular, l'eina definida en el seu Annex 1, dissenyada sobre format Excel i que conté una metodologia per avaluar i quantificar un risc de frau brut, el seu valor net després de considerar els controls existents, i el seu valor objectiu després de tenir en compte els controls previstos a aplicar en l'organisme, tant en la fase de selecció dels sol·licitants com en la fase d'execució i verificació.

Amb la finalitat de facilitar el treball de l'equip d'autoavaluació, en l'eina s'han predefinit una sèrie de riscos (si bé poden afegir-se uns altres per l'Entitat):

- Conflictes d'interès dins del comitè d'avaluació
- Declaracions falses dels sol·licitants
- Doble finançament
- Conflicte d'interès no declarat, o pagament de suborns o comissions
- Incompliment d'un procediment competitiu obligatori
- Manipulació del procediment de concurs competitiu
- Pràctiques col·lusòries en les ofertes
- Preus incomplets
- Manipulació de les reclamacions de costos
- Falta de lliurament o de substitució de productes
- Modificació del contracte existent

La puntuació total del risc es calcula a partir dels valors de l'impacte i de la probabilitat del risc. Els riscos queden classificats per la seva puntuació total, d'1 a 3: acceptable (verd), de 4 a 6: important (taronja) i de 8 a 16: greu (vermell).

La guia també inclou orientacions generals sobre els principis i mètodes que ha d'emprar l'autoritat de gestió en la lluita contra el frau.

Així mateix, proporciona, per a cadascun dels riscos específics que s'identifiquin en l'avaluació del risc de frau, els controls atenuants recomanats que es poden establir per tractar de reduir els riscos a nivells acceptables.

ANNEX II: Declaració d'absència de conflicte d'interessos

Expedient: _____

[Contracte/Subvenció]: _____

A fi de garantir la imparcialitat en el procediment de [contractació/subvenció] a dalt referenciat, el/els sotasignat/s, com a participant/s en el procés de preparació i tramitació de l'expedient, declara/declaren:

Primer. Estar informat/s del següent:

1. Que l'article 61.3 «Conflicte d'interessos», del Reglament (UE, Euratom) 2018/1046 del Parlament Europeu i del Consell, de 18 de juliol (Reglament financer de la UE) estableix que «existirà conflicte d'interessos quan l'exercici imparcial i objectiu de les funcions es vegi compromès per raons familiars, afectives, d'afinitat política o nacional, d'interès econòmic o per qualsevol motiu directe o indirecte d'interès personal.»
2. Que l'article 64 «Lluita contra la corrupció i prevenció dels conflictes d'interessos» de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de Contractes del Sector Públic, té la fi d'evitar qualsevol distorsió de la competència i garantir la transparència en el procediment i assegurar la igualtat de tracte a tots els candidats i licitadors.
3. Que l'article 23 «Abstenció», de la Llei 40/2015, d'1 octubre, de Règim Jurídic del Sector Públic, estableix que hauran d'abstenir-se d'intervenir en el procediment «les autoritats i el personal al servei de les Administracions en els qui es donin algunes de les circumstàncies assenyalades a l'apartat següent», sent aquestes:
 - a) Tenir interès personal en l'assumpte de què es tracti o en un altre en la resolució del qual pogués influir la d'aquell; ser administrador de societat o entitat interessada, o tenir qüestió litigiosa pendent amb algun interessat.
 - b) Tenir un vincle matrimonial o situació de fet assimilable i el parentiu de consanguinitat dins del quart grau o d'afinitat dins del segon, amb qualsevol dels interessats, amb els administradors d'entitats o societats interessades i també amb els assessors, representants legals o mandatari que intervinguin en el procediment, així com compartir despatx professional o estar associat amb aquests per a l'assessorament, la representació o el mandat.
 - c) Tenir amistat íntima o enemistat manifesta amb alguna de les persones esmentades a l'apartat anterior.
 - d) Haver intervingut com a perit o com a testimoni en el procediment de què es tracti.
 - e) Tenir relació de servei amb persona natural o jurídica interessada directament en l'assumpte, o haver-li prestat en els dos últims anys serveis professionals de qualsevol tipus i en qualsevol circumstància o lloc».

Segon. Que no es troba/n incurs/s en cap situació que pugui qualificar-se de conflicte d'interessos de les indicades en l'article 61.3 del Reglament Financer de la UE i que no concorre en la seva/s persona/s cap causa d'abstenció de l'article 23.2 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de Règim Jurídic del Sector Públic que pugui afectar el procediment de licitació/concessió.

Tercer. Que es compromet/n a posar en coneixement del [òrgan de contractació/comissió d'avaluació], sense dilació, qualsevol situació de conflicte d'interessos o causa d'abstenció que doni o pogués donar lloc a aquest escenari.

Quart. Conec que, una declaració d'absència de conflicte d'interessos que es demostrï que sigui falsa, implicarà les conseqüències disciplinàries, administratives i/o judicials que estableixi la normativa d'aplicació.

I per deixar-ne constància, signo la present declaració.

Signat i datat electrònicament

ANNEX III: Declaració institucional sobre lluita contra el frau

Un dels principals objectius de la Mancomunitat Intermunicipal del Cardener és reforçar, dins de l'àmbit de les seves competències, la política antifrau en el desenvolupament de les seves funcions. Per això, la Mancomunitat, a través d'aquesta declaració institucional, vol manifestar el seu compromís amb els estàndards més alts en el compliment de les normes jurídiques, ètiques i morals i la seva adhesió als més estrictes principis d'integritat, objectivitat i honestetat, de manera que la seva activitat sigui percebuda per tots els agents que es relacionen amb ella com a oposada al frau i la corrupció en qualsevol de les seves formes.

El personal de la Mancomunitat, en el seu caràcter d'empleats públics, assumeix i comparteix aquest compromís tenint entre altres deures els de *“vetllar pels interessos generals, amb subjecció i observança de la Constitució i de la resta de l'ordenament jurídic, i actuar conformement als següents principis: objectivitat, integritat, neutralitat, responsabilitat, imparcialitat, confidencialitat, dedicació al servei públic, transparència, exemplaritat, austeritat, accessibilitat, eficàcia, honradesa, promoció de l'entorn cultural i mediambiental, i respecte a la igualtat entre dones i homes”* (article 52 de la Llei 7/2017, de 12 d'Abril, de l'Estatut Bàsic de l'Empleat públic).

La Mancomunitat persegueix amb aquesta política consolidar dins de l'organització una cultura que desalienen tota activitat fraudulenta i que faciliti la seva prevenció i la detecció, promovent el desenvolupament de procediments efectius per a la gestió d'aquests supòsits.

La Mancomunitat engegarà mesures eficaces i proporcionades de lluita contra el frau, basades en l'experiència anterior i en l'avaluació del risc de frau.

Així mateix, procedirà a denunciar aquelles irregularitats o les sospites de frau que poguessin detectar-se, a través dels canals interns de notificació i sempre en col·laboració amb el Servei Nacional de Coordinació Antifrau. Tots els informes es tractaran en la més estricta confidencialitat i d'acord amb les normes que regulen aquesta matèria.

En definitiva, la Mancomunitat Intermunicipal del Cardener ha adoptat una política de tolerància zero amb el frau, establint un sistema de control intern dissenyat per prevenir i detectar, en la mesura del possible, qualsevol actuació fraudulenta i, en el seu cas, esmenar les seves conseqüències, adoptant per a això els principis d'integritat, imparcialitat i honestetat en l'exercici de les seves funcions.

ANNEX IV: Codi de conducta dels empleats públics

La Mancomunitat Intermunicipal del Cardener manifesta públicament en una Declaració Institucional la política de tolerància zero enfront del frau i la corrupció.

La Mancomunitat compta amb procediments per a l'engegada de mesures eficaces i proporcionades contra el frau, tenint en compte els riscos detectats.

Aquests procediments inclouen, dins de les mesures destinades a prevenir el frau, la divulgació d'un Codi Ètic de Conducta del personal de la Mancomunitat. El present Codi constitueix una eina fonamental per transmetre els valors i les pautes de conducta en matèria de frau, recollint els principis que han de servir de guia i regir l'activitat del personal empleat públic.

PRINCIPIIS ÈTICS FONAMENTALS

L'activitat diària del personal municipal ha de reflectir el compliment dels principis ètics recollits en els articles 52 a 54 del Reial decret Legislatiu 5/2015, de 30 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de l'Estatut Bàsic de l'Empleat públic, que estableixen el següent:

CAPÍTOL VI

Deures dels empleats públics. Codi de Conducta

Article 52. Deures dels empleats públics. Codi de Conducta.

Els empleats públics hauran d'exercir amb diligència les tasques que tinguin assignades i vetllar pels interessos generals amb subjecció i observança de la Constitució i de la resta de l'ordenament jurídic, i hauran d'actuar conformement als següents principis: objectivitat, integritat, neutralitat, responsabilitat, imparcialitat, confidencialitat, dedicació al servei públic, transparència, exemplaritat, austeritat, accessibilitat, eficàcia, honradesa, promoció de l'entorn cultural i mediambiental, i respecte a la igualtat entre dones i homes, que inspiren el Codi de Conducta dels empleats públics configurat pels principis ètics i de conducta regulats en els articles següents.

Els principis i les regles establerts en aquest capítol informaran la interpretació i l'aplicació del règim disciplinari dels empleats públics.

Article 53. Principis ètics.

1. Els empleats públics respectaran la Constitució i la resta de normes que integren l'ordenament jurídic.
2. La seva actuació perseguirà la satisfacció dels interessos generals dels ciutadans i es fonamentarà en consideracions objectives orientades cap a la imparcialitat i l'interès comú, al marge de qualsevol altre factor que expressi posicions personals, familiars, corporatives, clientelars o qualssevol unes altres que puguin col·lisionar amb aquest

principi.

3. Ajustaran la seva actuació als principis de lleialtat i bona fe amb l'Administració en la qual prestin els seus serveis, i amb els seus superiors, companys, subordinats i amb els ciutadans.
4. La seva conducta es basarà en el respecte dels drets fonamentals i llibertats públiques, evitant tota actuació que pugui produir discriminació alguna per raó de naixement, origen racial o ètnic, gènere, sexe, orientació sexual, religió o conviccions, opinió, discapacitat, edat o qualsevols altra condició o circumstància personal o social.
5. S'abstindran en aquells assumptes en els quals tinguin un interès personal, així com de tota activitat privada o interès que pugui suposar un risc de plantejar conflictes d'interessos amb el seu lloc de treball públic.
6. No contrauran obligacions econòmiques ni intervindran en operacions financeres, obligacions patrimonials o negocis jurídics amb persones o entitats quan pugui suposar un conflicte d'interessos amb les obligacions del seu lloc de treball públic.
7. No acceptaran cap tracte de favor o situació que impliqui privilegi o avantatge injustificat, per part de persones físiques o entitats privades.
8. Actuaran d'acord amb els principis d'eficàcia, economia i eficiència, i vigilaran la consecució de l'interès general i el compliment dels objectius de l'organització.
9. No influiran en l'agilitació o resolució de tràmit o procediment administratiu sense justa causa i, en cap cas, quan això comporti un privilegi en benefici dels titulars dels càrrecs públics o el seu entorn familiar i social immediat o quan suposi un menyscapte dels interessos de tercers.
10. Compliran amb diligència les tasques que els corresponguin o se'ls encomanin i, en el seu cas, resoldran dins de termini els procediments o els expedients de la seva competència.
11. Exerciran les seves atribucions segons el principi de dedicació al servei públic abstenint-se no solament de conductes contràries al mateix, sinó també de qualssevol unes altres que comprometin la neutralitat en l'exercici dels serveis públics.
12. Guardaran secret de les matèries classificades o unes altres la difusió de les quals estigui prohibida legalment, i mantindran la deguda discreció sobre aquells assumptes que coneguin per raó del seu càrrec, sense que puguin fer ús de la informació obtinguda per a benefici propi o de tercers, o en perjudici de l'interès públic.

Article 54. Principis de conducta.

1. Tractaran amb atenció i respecte als ciutadans, als seus superiors i als restants empleats públics.
2. L'acompliment de les tasques corresponents al seu lloc de treball es realitzarà de forma

diligent i complint la jornada i l'horari establerts.

3. Obeiran les instruccions i les ordres professionals dels superiors, tret que constitueixin una infracció manifesta de l'ordenament jurídic, en aquest cas les posaran immediatament en coneixement dels òrgans d'inspecció procedents.
4. Informaran als ciutadans sobre aquelles matèries o assumptes que tinguin dret a conèixer, i facilitaran l'exercici dels seus drets i el compliment de les seves obligacions.
5. Administraran els recursos i els béns públics amb austeritat, i no utilitzaran aquests en profit propi o de persones reunides. Tindran, així mateix, el deure de vetllar per la seva conservació.
6. Es rebutjarà qualsevol regal, favor o servei en condicions avantatjoses que vagi més enllà dels usos habituals, socials i de cortesia, sense perjudici d'allò que s'ha fixat en el Codi Penal.
7. Garantiran la constància i la permanència dels documents per a la seva transmissió i lliurament als seus posteriors responsables.
8. Mantindran actualitzada la seva formació i la qualificació.
9. Observaran les normes sobre seguretat i salut laboral.
10. Posaran en coneixement dels seus superiors o dels òrgans competents les propostes que considerin adequades per millorar el desenvolupament de les funcions de la unitat en la qual estiguin destinats. A aquests efectes es podrà preveure la creació de la instància adequada competent per centralitzar la recepció de les propostes dels empleats públics o administrats que serveixin per millorar l'eficàcia en el servei.
11. Garantiran l'atenció al ciutadà en la llengua que ho sol·liciti sempre que sigui oficial al territori.

Amb independència d'allò que s'ha fixat en l'Estatut Bàsic de l'Empleat públic, les persones que exerceixin tasques de gestió, seguiment i/o control que participin en l'execució de les mesures del PRTR, prestaran especial atenció en el compliment del present Codi Ètic i de Conducta en els següents aspectes i fases del procediment de gestió de projectes finançats amb fons del MRR:

1. Es durà a terme el compliment rigorós de la legislació de la Unió, nacional i/o regional aplicable en la matèria de què es tracti, especialment en les matèries següents:
 - Elegibilitat de les despeses.
 - Contractació pública.
 - Règims d'ajuda.
 - Informació i publicitat.

- Medi ambient.
 - Igualtat d'oportunitats i no discriminació.
2. Les persones emprades públiques relacionades amb la gestió, seguiment i control dels fons del MRR exerciran les seves funcions basant-se en la transparència, un principi que implica claredat i veracitat en el tractament i difusió de qualsevol informació o dades que es donin a conèixer, tant interna com externament.

Aquest principi obliga a respondre amb diligència a les demandes d'informació, tot això sense comprometre, de cap manera, la integritat d'aquella informació que pogués ser considerada sensible per raons d'interès públic.

3. Es tindrà especial cura a complir el principi de transparència:
- Quan es donin a conèixer i comuniquin els resultats de processos de concessió d'ajudes finançades pels fons del MRR.
 - Durant el desenvolupament dels procediments de contractació.
4. El compliment del principi de transparència no anirà en detriment del correcte ús que el personal deu fer d'aquella informació considerada de caràcter confidencial, com poden ser dades personals o informació provinent d'empreses i altres organismes, havent d'abstenir-se d'utilitzar-la en benefici propi o de tercers, en pro de l'obtenció de qualsevol tracte de favor o en perjudici de l'interès públic.
5. Existirà conflicte d'interessos quan l'exercici imparcial i objectiu per part del personal empleat públic de les funcions relacionades amb els fons del MRR, es vegi compromès per raons familiars, afectives, d'afinitat política, d'interès econòmic o per qualsevol altre motiu, amb els beneficiaris de les actuacions cofinançades.

Un conflicte d'interessos sorgeix quan una o un empleat públic pot tenir l'oportunitat d'anteposar els seus interessos privats als seus deures professionals.

Es tindrà especial cura en què no es produeixin conflictes d'interessos en el personal empleat públic relacionat amb els procediments de "contractació" i "concessió d'ajudes públiques", en operacions finançades per fons del MRR.

A) Contractació pública.

En el cas que s'identifiqui un risc de conflicte d'interessos es procedirà a:

- Analitzar els fets amb la persona implicada per aclarir la situació.
- Excloure a la persona en qüestió del procediment de contractació.
- En el seu cas, cancel·lar el procediment.

- En el cas de què efectivament s'hagi produït un conflicte d'interessos, s'aplicarà la normativa legal en matèria de sancions.

B) Ajudes públiques.

- Els empleats públics que participin en els processos de selecció, concessió i control d'ajudes finançades amb fons del MRR, s'abstindran de participar en aquells assumptes en els quals tinguin un interès personal.
- En el cas de què efectivament es produeixi un conflicte d'interessos, s'aplicarà la normativa legal en matèria de sancions.

RESPONSABILITATS RESPECTE DEL CODI

Entendre i complir els principis del present Codi Ètic i de Conducta, és responsabilitat de totes les persones que duen a terme funcions de gestió, seguiment i/o control d'operacions finançades amb fons del MRR.

No obstant això, convé puntualitzar i concretar algunes responsabilitats específiques, segons els diferents perfils professionals.

Tot el personal.

Té l'obligació de:

- Llegir i complir el que es disposa en el Codi.
- Col·laborar en la seva difusió a l'entorn de treball, a col·laboradors, proveïdors, empreses d'assistència tècnica, beneficiaris d'ajudes o qualsevols altra persona que interactui amb la Mancomunitat.

Les persones responsables de servei.

A més de les anteriors, tenen l'obligació de:

- Contribuir a solucionar possibles dubtes que es plantegin respecte al Codi.
- Servir d'exemple en el seu compliment.

Els òrgans directius.

- Promoure el coneixement del Codi per part de tot el personal, així com l'obligació de fomentar l'observança del Codi i de complir els seus preceptes.

ANNEX V: Banderes vermelles en la lluita contra el frau

Les banderes vermelles són senyals d'alarma, pistes o indicis de possible frau. L'existència d'una bandera vermella no implica necessàriament l'existència de frau, però sí indica que una determinada àrea d'activitat necessita atenció extra per descartar o confirmar un frau potencial.

Com a exemple d'aquestes banderes vermelles, es relacionen seguidament les més emprades, classificades per tipologia de pràctiques potencialment fraudulentoses.

Corrupció: suborns i comissions il·legals:

L'indicador més comú de suborns i comissions il·legals és el tracte favorable mancat d'explicació que un contractista rep d'un empleat contractant durant cert temps.

Altres indicadors d'alerta:

- Existeix una relació social estreta entre un empleat contractant i un prestador de serveis o proveïdor.
- El patrimoni de l'empleat contractant augmenta inexplicable o sobtadament.
- L'empleat contractant té un negoci extern encobert.
- El contractista té fama en el sector de pagar comissions il·legals.
- Es produeixen canvis indocumentats o freqüents en els contractes que augmenten el valor d'aquests.
- L'empleat contractant refusa la promoció a un lloc de treball no relacionat amb la contractació pública.
- L'empleat contractant no presenta o empena una declaració de conflicte d'interessos.

Plecs rectors del procediment amanyats a favor d'un licitador:

- Presentació d'una única oferta o nombre anormalment baix de proposicions optant a la licitació.
- Extraordinària similitud entre els plecs rectors del procediment i els productes o els serveis del contractista guanyador.
- Queixes d'altres oferents
- Plecs amb prescripcions més restrictives o més generals que les aprovades en procediments previs similars.
- Plecs amb clàusules inusuals o poc raonables.
- El poder adjudicador defineix un producte d'una marca concreta en lloc d'un producte genèric.

Licitacions col·lusòries:

- L'oferta guanyadora és massa alta en comparació dels costos previstos, amb les llistes de preus públiques, amb obres o serveis similars o mitjanes de la indústria, o amb preus de referència del mercat.
- Tots els licitadors ofereixen preus alts de forma continuada.
- Els preus de les ofertes baixen bruscament quan nous licitadors participen en el

procediment.

- Els adjudicataris es reparteixen/alternen per regió, tipus de treball, tipus d'obra.
- L'adjudicatari subcontracta als licitadors perdedors.
- Patrons d'ofertes inusuals (per exemple, les ofertes tenen percentatges exactes de rebaixa, l'oferta guanyadora està just sota el llindar de preus acceptables, s'ofereix exactament al pressupost del contracte, els preus de les ofertes són massa alts, massa pròxims, molt diferents, nombres rodons, incomplets, etc.).

Conflicte d'interessos:

- Favoritisme inexplicable o inusual d'un contractista o venedor en particular.
- Acceptació contínua d'alts preus i treball de baixa qualitat, etc.
- Empleat encarregat de contractació no presenta declaració de conflicte d'interès o ho fa de forma incompleta.
- Empleat encarregat de contractació declina ascens a una posició en la qual deixa de tenir a veure amb adquisicions.
- Empleat encarregat de contractació sembla fer negocis propis pel seu costat.
- Socialització entre un empleat encarregat de contractació i un proveïdor de serveis o productes.
- Augment inexplicable o sobtat de la riquesa o nivell de vida de l'empleat encarregat de contractació.

Falsificació de documents:

a) En el format dels documents:

- Factures sense logotip de la societat.
- Xifres esborrades o ratllades.
- Imports manuscrits.
- Signatures idèntiques en diferents documents.

b) En el contingut dels documents:

- Dates, imports, notes, etc. Inusuals.
- Càlculs incorrectes.
- Manca d'elements obligatoris en una factura.
- Absència de nombres de sèrie en les factures.
- Descripció de béns i serveis d'una forma vaga.

c) Circumstàncies inusuals:

- Nombre inusual de pagaments a un beneficiari.
- Retards inusuals en el lliurament d'informació.
- Les dades contingudes en un document, difereixen visualment d'un document similar expedit per aquest organisme.

d) Incoherència entre la documentació/informació disponible:

- Entre dates de factures i el seu nombre.
- Factures no registrades en comptabilitat.
- L'activitat d'una entitat no concorda amb els béns o serveis facturats.

Manipulació de les ofertes presentades:

- Queixes dels oferents.
- Falta de control i inadequats procediments de licitació.
- Indicis de canvis en les ofertes després de la recepció.
- Ofertes excloses per errors.
- Licitador capacitat descartat per raons dubtoses.
- El procediment no es declara desert i torna a convocar-se malgrat que es van rebre menys ofertes que el nombre mínim requerit.

Fraccionament de la despesa:

- S'aprecien dues o més adquisicions amb similar objecte efectuades a idèntic adjudicatari per sota dels límits admesos per a la utilització de procediments d'adjudicació directa o dels llindars de publicitat o que exigirien procediments amb majors garanties de concurrència.
- Separació injustificada de les compres, per exemple, contractes separats per a mà d'obra i materials, estant tots dos per sota dels llindars de licitació oberta.
- Compres seqüencials just per sota de llindars d'obligació de publicitat de les licitacions.